

[PDF udgave \(109 KB\)](#)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag

Journalnummer

Kontor

1

400.C.2-0

EUK

18. august 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Miljøministeriets grundnotat vedrørende meddelelse fra Kommissionen til Rådet – Den europæiske handlingsplan for miljø og sundhed 2004-2010, KOM(2004) 416 endelig.

MILJØ styrelsen

17. august 2004

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Meddelelse fra Kommissionen til Rådet – Den europæiske handlingsplan for miljø og sundhed 2004-2010

KOM (2004) 416 endelig.

Resume: Ovennævnte meddelelse skitserer Kommissionens strategi vedrørende miljø og sundhed. Strategien tænkes gennemført i flere etaper og skal supplere eksisterende lovgivning. Første etape omfatter tre hovedindsatsområder, nemlig et integreret miljø- og sundhedsovervågningssystem, forskning & nye områder samt politikovervejelser & forbedret kommunikation. Meddelelsen følger op på en tidligere meddelelse, hvori etableringen af en europæisk strategi for miljø og sundhed blev fastlagt.

1. Status

Kommissionen sendte den 9. juni 2004 ovennævnte meddelelse til Rådet. Meddelelsen skitserer første etape af en europæisk strategi for miljø og sundhed for indsatsen de kommende år. Rammerne for strategien blev fastlagt i Kommissionens meddelelse af 19. juni 2003 (KOM (2003) 338 endelig).

Nærværende meddelelse har ikke tidligere været sendt til Folketingets Europaudvalg. 2003-meddelelsen og grundnotat herom blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 20. oktober 2003.

Planen for 1. etape er anvendt som Kommissionens bidrag til WHO konferencen om miljø og sundhed, som fandt sted i juni 2004 i Budapest.

Planen blev præsenteret på Rådsmødet (sundhed) den 2. juni 2004 og på Rådsmødet (miljø) den 28. juni 2004.

Der forventes ikke en egentlig rådsbehandling af meddelelsen, heller ikke udformning af rådskonklusioner.

2. Formål og indhold

~~A~~ Meddelelsen

Meddelelsen fastlægger rammerne for Kommissionens strategi på området, som bygger på integration af information om miljøets og økosystemets tilstand med information om menneskets sundhedstilstand.

De emner, der er udvalgt til den første etape, vedrører følgende tre hovedindsatsområder, hvor inden for der foreslås en række tiltag:

1. Et integreret miljø- og sundhedsovervågningssystem, med det formål at forstå de samlede miljøvirkninger for menneskers sundhed (tiltag 1-4)
2. Forskning og nye områder (tiltag 5-8)
3. Politikovervejelser og forbedret kommunikation (tiltag 9-13)

1. Integreret miljø- og sundhedsovervågningssystem (tiltag 1-4)

Det integrerede miljø- og sundhedsovervågningssystem vil blive bygget op på tre hovedsøjler:

- Monitering af sundhed ved brug af fælles indikatorer, især vedrørende prioriterede sygdomme (luftvejssygdomme, astma og allergier hos børn, forstyrrelser i nervesystemets udvikling, kræft og forstyrrelser i hormonsystemet)
- Monitering af miljøet, herunder fødevarer, hvor miljødata kan anvendes til at vurdere, hvor meget miljøbelastning, mennesker udsættes for
- Målettet måling af problematiske stoffer i mennesker (biomonitoring), når det er berettiget på baggrund af specifikke bekymringer i relation til miljøeksponering og sundhed

Med hensyn til indikatorer vil man afvente resultatet af et igangværende arbejde, der udføres i samarbejde med WHO, om et Europæisk Fællesskabs system for sundheds- og miljøinformation (WHO ECOHEIS), der afsluttes i efteråret 2004, og herefter komme med anbefalinger, der kan gennemføres gennem folkesundhedsprogrammet i 2005.

Der gennemføres en undersøgelse af monitorings- og rapporteringsforpligtelser på miljøområdet, hvor man vil fremhæve de parametre, der er relevante for den menneskelige sundhed. Endvidere skal det overvejes, hvordan kommunikationen mellem dem, der arbejder fagligt inden for sundheds-, miljø- og fødevarerområdet, kan forbedres. Dette arbejde vil foregå i 2004 og 2005.

Med hensyn til biomonitoring søges der udviklet en fælles tilgang, idet man er opmærksom på, at etiske forhold kan spille afgørende ind. Dette arbejde vil foregå i 2004-07 og vil herefter muligvis resultere i et forsøgsprojekt på tværs af Europa.

For at sikre at viden på området nyttiggøres, vil Kommissionen arbejde for og støtte udveksling af informationer mellem lande og myndighedsstrukturer.

2 . Forskning og nye områder (tiltag 5-8)

På det forskningsmæssige område vil Kommissionen gennemføre en analyse af resultaterne opnået i relevante forskningsprojekter, og man opfordrer medlemsstaterne

3

til at gøre det samme, så man i 2007 har et samlet overblik over resultaterne. Man ønsker på denne måde at sikre, at forskningsresultaterne rent faktisk integreres i politikudformningen.

Forskningsmæssigt vil Kommissionen sætte særlig fokus på de fire prioriterede sygdomme og effekten fra tungmetaller. Endvidere fokuseres på, hvordan man kan håndtere de komplekse sammenhænge mellem miljø og sundhed, såsom spørgsmålet

om det enkelte individs følsomhed over for en given miljøfaktor, lavdosispåvirkning fra flere samtidige kilder, langtidspåvirkninger, betydningen af livsstil for miljøpåvirkninger mv. Endvidere fokuseres på harmonisering af vurderingssystemer, miljøøkonomiske værktøjer, metoder mv.

Kommissionen har fokus på særlige områder, nemlig klimaændringer i relation til sundhed, vandforurening (både mikrobiologisk og kemisk) og miljø- og sundhedseffekter af nanopartikler. Hertil kommer, at Kommissionen sammen med medlemsstaterne og internationale organisationer vil undersøge, hvordan sundhedssystemet i højere grad kan være forberedt på ekstreme vejr-situationer.

Politikovervejelser og forbedret kommunikation (tiltag 9- 13)

Kommissionen vil koncentrere indsatsen om adfærd i relation til miljørisici for børn, bl.a. med fokus på forældrenes indsats. Dette skal ske på netværksbasis blandt professionelle på området. Det kan dreje sig om indeklima, elektromagnetiske felter, fødevalg, UV-stråling og fysisk aktivitet. Kommissionen vil iværksætte projekter vedrørende de to førstnævnte i 2004.

Kommissionen vil i perioden 2005-08 iværksætte tiltag som kan lette myndighedernes arbejde i forbindelse med befolkningens risikopfattelse, risikohåndtering og risikokommunikation.

Kommissionen vil iværksætte initiativer, herunder igennem LIFE-ordningen, der kan øge professionelles kompetence på området, blandt andet ved i 2005-06 at gennemføre pilotprojekter om efteruddannelse af professionelle og udvikling af organisatorisk kapacitet.

Kommissionen har til hensigt at iværksætte arbejde for at forbedre indeklima, specielt passiv rygning, men også svampe, byggematerialer og effekter af udendørs forurening på indeklimaet med henblik på at få reguleret området.

Endvidere vil Kommissionen følge udviklingen i kendskabet til sammenhængen mellem elektromagnetiske felter og sundhed.

Mere generelt vil Kommissionen fra 2005 revurdere og eventuelt justere gældende miljøpolitikområder på basis af den øgede viden om effekter på sundheden, integrere miljø- og sundhedshensyn i andre politikområder og anvende forsigtighedsprincippet, hvis det er begrundet.

4

Opfølgning

Kommissionen vil lave en midtvejsvurdering i 2007.

B. Rådskonklusioner

I forbindelse med 2003 meddelelsen vedtog Rådet på mødet i oktober 2003 en række konklusioner, der generelt udtrykte tilfredshed med strategien og hensigten om at etablere et europæisk integreret miljø- og sundhedsovervågnings- og reaktionssystem. Rådet opfordrede blandt andet Kommissionen til at sikre, at strategien udformes i nær sammenhæng og vekselvirkning med det sjette miljøhandlingsprogram og handlingsplanen under WHO for Europa for børns miljø og sundhed (CEHAPE).

3. Nærhedsprincippet & proportionalitetsprincippet

Meddelelsen indeholder ikke konkrete forslag til regulering, hvorfor nærheds- og proportionalitetsprincippet ikke berøres. Regeringen vil tage stilling til nærheds- og proportionalitetsprincippet i forbindelse med forslag til regulering, som måtte udmunde af meddelelsen.

4. Konsekvenser for Danmark

Da en meddelelse ikke kan pålægge medlemslandene forpligtelser, er der ingen umiddelbare konsekvenser for Danmark. På nuværende tidspunkt kan det ikke vurderes, i hvilket omfang konkrete initiativer i forlængelse af strategien vil have konsekvenser for Danmark

5. Høring

Meddelelsen er sendt i høring med frist medio september 2004.

I høringssvarene fra høringen af meddelelsen fra 2003 (KOM (2003) 338 endelig), som ligger til grund for den nye meddelelse, blev blandt andet følgende tilkendegivet:

Landbrugsrådet lægger afgørende vægt på, at de miljøkrav, som landbruget udsættes for, udformes så ensartet som overhovedet muligt.

SID finder, at der i 1. etape bør indgå arbejdsmiljøpåvirkninger, idet mange af de lidelser som børn har, kan stamme fra forældrenes arbejdsmiljø.

Dansk Metal finder, at hensynet til arbejdsmiljøet bør have en væsentlig mere central rolle. Dansk Metal kan i øvrigt tilslutte sig at hensynet til den forebyggende indsats får en langt større rolle end overvågningsdelen.

Forbrugerrådet er enig i, at kemikalier og deres potentielle miljø- og sundhedseffekter skal være et hovedfokus for strategien. Dog er det ikke oplagt at prioritere vidensopbygning for dioxiner, PCB og tungmetaller højest, da disse kemikalier er blandt de mest undersøgte. Rådet finder, at der bør være mere fokus på udsættelse for kemikalier gennem forbrugerprodukter. Rådet beklager, at strategien ikke ses i sammenhæng med indsatsen for miljømærker. Rådet mener, at der i meddelelsen mangler indikatorer, hvormed fremskridt kan måles, og finder det relevant at overveje,

hvordan almindelige europæiske borgere kan få adgang til at indrapportere erfaringer til biomoniteringssystemet.

Dansk Industri finder, at strategiens formål er at udfylde huller i viden om sammenhængen mellem miljø og sundhed, og støtter derfor ikke, at Danmark arbejder for, at der fokuseres mest muligt på konkrete tiltag.

Det Økologiske Råd foreslår, at de ressourcer, som ellers ville blive brugt på monitorering af sundheden, i stedet bør bruges på foranstaltninger til at nedbringe påvirkningerne, f.eks. med ultrafine partikler, som man allerede ved har skadelig effekt på sundheden.

